

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 4582
Tarih: 13-12-2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 Tarihlerinde Meydana Gelen Depremlerden Zarar Görenlerin Vergi Borçları ve Vergi Cezalarının Terkini ile Vergi Usul Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Nazmi GÜR
Van Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İçişleri			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	25 ARALIK 2013		E. No: 2/1915	
Ysn.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
13 Aralık 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
13 Aralık 2013
No : 265012

GENEL GEREKÇE

23 Ekim ve 9 Kasım 2011 yılında yaşanan büyük deprem ve ardından yaşanan büyük depremde 644 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, binlercesi yaralanmış ve on binlerce insan evsiz kalmıştır. Depremi ardından yaşanan konut, okul, sağlık hizmetleri ve alt yapı alanlarında yaşanan sorunlar hala devam etmektedir. Depremi ardından ne konteyner ne de çadır ihtiyacı karşılanabilmiştir. Deprem kış şartlarında meydana geldiği için olumsuz sonuçları daha fazla olmuştur.

Van'da kalanlar kış şartlarında; çadırlarda, derme çatma kulübelerde, samanlıklarda ya da naylondan yaptıkları çadır benzeri yapılarda hayatlarını sürdürmeye çalışmıştır. Böyle bir ortamda soğuktan donan bebekler, çıkan yangından hayatını yitirenler olmuştur.

Deprem sonrası Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD)In bildirdiği ilk verilere göre, 7,069 binanın incelendiği, binaların 3,713 tanesinin oturulamaz durumda olduğunun belirlendiği ifade edildi.7.2 büyüklüğündeki deprem sonucunda, sigortalılık açısından yüzde 9'la, Türkiye'de sondan 6'ncı olan Van ve çevresinde büyük hasar yaşanmış olup 7,300 zorunlu deprem sigortası poliçesi olan Van'da bu rakamın yarısı oranında hasarlı poliçe beklendiği de ifade edilmiştir. Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) ise yaptığı açıklamada, Van'daki 84 bin konuttan yalnızca 7,318'inin sigortalı olduğunu ve bu rakamın, depremden en çok zarar gören Erciş'te 1,303, Edremit'te ise 1,145 olduğunu bildirdi.

Depremden uzunca zaman sonra yapılan konutlar halk üzerinden TOKİ ve müteahhitler zenginleştirilmeye çalışılmakta, depremin üzerinden üçüncü kış gelmesine rağmen hala yaraların sarılması noktasında doğru yaklaşımlar ve politikalar ortaya konamamaktadır. Van'da konut sorunu, alt yapı sorunu, okulların durumu, sağlık hizmetlerinde yetersizlik hala devam etmektedir. Eğitim – Sen tarafından düzenlenen rapora göre depremin ardından barınma sorununu çözmek için 34 konteyner kent kurulmuş olup kalıcı barınma imkânı sağlamak için planlanan TOKİ konutlarının tamamlanmaya başlamasıyla konteyner kentler boşaltılmaya başlanmıştır. Ancak Valiliğin verilerine göre hâlâ 255 aile konteyner kentlerde kalmaktadır.

Doğal afetler neticesinde felakete uğrayanların barınma, iş, eğitim, sağlık gibi temel haklara erişimleri noktasında ciddi sıkıntılar mevcuttur. Hala yüzlerce ailenin barınma sorunun devam ettiği noktada, sağlık sorunlarının artacağı da kuşkusuzdur. Yine yıkılan eğitim kurumlarının yerine yenilerinin yapılmayışı eğitim sorununu gündeme getirmektedir. Bir diğer husus da, Van ve ilçelerinde meydana gelen yıkımın halk üzerinde yarattığı olumsuz ekonomik koşullardır. Van halkının yaralarını sarabilmesi adına bir takım ekonomik düzenlemelerin yapılması ve ekonomik kolaylıklar sağlanması gereklilik arz etmektedir. Aksi halde Van halkının normal gündelik yaşayışına dönmesi neredeyse imkânsız bir hal alacaktır. 17 Ağustos 1999 yılında Gölcük merkezli büyük deprem neticesinde depremedelerin durumlarının iyileştirilmesi adına 4731 sayılı 17.8.1999 ve 12/11/1999 Tarihlerinde Meydana Gelen Depremlerden Zarar Görenlerin Vergi Borçları ve Vergi Cezalarının Terkini ile Vergi Usul Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile bir düzenleme yapılmış idi. Etki ve sonuçları itibarıyla benzerlik arz eden Van depremi ile ilgili de benzer bir düzenleme yapılması gerekliliğinden hareketle işbu kanun teklifi düzenlenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-23 Ekim 2011 ve 09 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen depremlerden zarar gören il ve ilçelerde, bu tarihlerden önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak tahakkuk etmiş ve vadesi geldiği halde ödenmemiş veya bu tarihlerden önceki dönemlere ait olup deprem tarihi itibarıyla vadesi geçmemiş olan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergilerle bunlara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı, fon payı ve vergi cezaları ile 16.8.1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanuna göre alınan eğitime katkı payının terkinin ile depremzedelerin ekonomik külfetinin azaltılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- 1 inci madde uyarınca terkinden yararlanan mükelleflerin; 2011 yılına ilişkin olarak tahakkuk eden yıllık gelir veya kurumlar vergisi, anılan yıla ait olup deprem tarihinden sonraki dönemlere ilişkin geçici vergileri ile kurumların 2012 yılında 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi uyarınca yapacakları gelir vergisi tevkifatının tamamının terkinin amaçlanmıştır.

MADDE 3- 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen depremlerin etkilediği bölgelerde bulunan vergi daireleri mükelleflerine ilişkin olarak vergi dairesi kayıtlarına ulaşılamaması durumunda zamanaşımı hükümleri ile ilgilendirmeksizin, deprem tarihinden önceki dönemlere ait tarh, tebliğ, tahakkuk, tahsil, terkin, alınan teminatların iadesi ve reddiyat işlemlerini yaptırma veya yaptırmama konusunda Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen depremler sonucu kendilerine prefabrik konut tahsis edilenlerin kullandıkları prefabrik konutlar için tahsis süresince çevre temizlik vergisi ödenmemesi amaçlanmıştır.

GEÇİCİ MADDE 2-23 Ekim 2011 tarihi itibarıyla Van ili merkez ve ilçelerinde, yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanların; bu tarihten önce yatırım teşvik belgesi alınmış yatırımlar, vergi, resim ve harç istisnası uygulaması açısından ilgili mevzuatında yazılı olan şartlara bakılmaksızın tamamlanmış kabul edileceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

23 EKİM 2011 VE 9 KASIM 2011 TARİHLERİNDE MEYDANA GELEN DEPREMLERDEN ZARAR GÖRENLERİN VERGİ BORÇLARI VE VERGİ CEZALARININ TERKİNİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 1-) 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen depremlerden zarar gören il ve ilçelerde, bu tarihlerden önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak tahakkuk etmiş ve vadesi geldiği halde ödenmemiş veya bu tarihlerden önceki dönemlere ait olup deprem tarihi itibarıyla vadesi geçmemiş olan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergilerle bunlara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı, fon payı ve vergi cezaları ile 16.8.1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanuna göre alınan eğitime katkı payı bu maddede yer alan esaslara göre terkin olunur.

2) 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen depremlerde varlıklarının % 10 veya daha fazlasını kaybeden mükelleflerin (1) numaralı fıkra kapsamına giren borçlarının tamamı terkin olunur. Ancak, depremden doğan hasar nedeniyle vergi dairesi kayıtlarına kısmen veya tamamen ulaşamayan il merkezi veya ilçelerdeki bütün mükellefler ile depremin merkez üssü olan Van ili ile Erciş ilçesindeki mükelleflerin bu yerlerdeki mükellefiyetleri bakımından varlıklarının %10'unu kaybetmiş olma şartı aranmaz. Şu kadar ki, bütün mükelleflerin tahakkuk ve tahsilat kayıtlarına elektronik ortamda dahi olsa ulaşılabilen il merkezi veya ilçelerdeki mükellefler bakımından varlıklarının %10'unu kaybetmiş olma şartı aranmaya devam edilir.

3) Van ili merkez ve ilçelerinde deprem tarihi itibarıyla emlak vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, veraset ve intikal vergisi, çevre temizlik vergisi ile harç mükellefiyeti bulunanların, bu mükellefiyetlerine ilişkin olarak söz konusu yerlerdeki vergi dairelerine olan ve (1) numaralı fıkra kapsamına giren borçlarının tamamı terkin olunur.

4) 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen depremlerden hasar gören bina ve taşıtlara ilişkin deprem tarihlerinden önceki dönemlere ait emlak ve çevre temizlik vergisi ile motorlu taşıtlar vergisi terkin olunur.

5) a) Terkin işlemi vergi dairelerince sonuçlandırılır. Maliye Bakanlığı terkin işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve terkin işlemleri için mükelleflere başvuru süresi tespit etmeye yetkilidir.

b) Bu Kanuna göre borçları terkin kapsamına giren mükellefler adına, deprem tarihinden önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak terkin kapsamına giren vergi türleri için tarhiyat yapılmaz, deprem tarihinden önceki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak tarhedilen ancak bu Kanunun yayımı tarihine kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş veya tahakkuk etmemiş olan vergiler terkin edilir. Terkin kapsamına girmekle beraber bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahsil edilen amme alacakları red ve iade edilmez.

c) Bu Kanuna göre terkin edilecek amme alacaklarına normal vade tarihlerinden terkin tarihine kadar geçen süre için gecikme faizi ve gecikme zammı uygulanmaz.

d) Bu madde uyarınca tarhiyat yapılmayacak olması, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 ve 367 nci maddelerine göre işlem yapılmasına engel teşkil etmez.

6) 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen depremler nedeniyle Maliye Bakanlığınca ilan edilen mücbir sebep uygulamasından faydalanan mükelleflerin mücbir sebep hali uygulanan yerlerdeki vergi dairelerine olan ve (1) numaralı fıkra kapsamına giren borçlarına mücbir sebep halinin devam ettiği süre için gecikme faizi ve gecikme zammı uygulanmaz. Ancak, söz konusu döneme ilişkin olarak bu Kanunun yayımından önce tahsil edilen gecikme faizi ve gecikme zammı red ve iade edilmez.

7) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için belirlenen süre içerisinde başvuruda bulunmayanlar bu Kanun hükümlerinden faydalanamazlar.

8) Varlıktaki kayıp oranının tespitinde, mükelleflerin beyanları dikkate alınır. Bu beyana ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.

9) 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinden önce vadesi geldiği halde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla tahsil edilmemiş bulunan, Van ilinin merkez ve ilçelerinde, Devlete ait alacaklardan Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerince tahsil edilen ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında olup (1) numaralı fıkra dışında kalan amme alacaklarını terkin ettirmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir. Maliye Bakanlığı bu yetkisini, amme alacağının türü ve/veya miktarı açısından ayrı ayrı kullanabileceği gibi il merkezi veya ilçeler itibarıyla farklı olarak kullanabilir.

MADDE 2- 1 inci madde uyarınca terkinden yararlanan mükelleflerin; 2011 yılına ilişkin olarak tahakkuk eden yıllık gelir veya kurumlar vergisi, anılan yıla ait olup deprem tarihinden sonraki dönemlere ilişkin geçici vergileri ile kurumların 2012 yılında 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi uyarınca yapacakları gelir vergisi tevkifatının tamamı terkin olunur. Bu mükelleflerin 2011 yılına ilişkin olarak tahakkuk eden söz konusu vergileri ile kurumların 2013 yılında 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi uyarınca yapacakları gelir vergisi tevkifatı Bakanlar Kurulunca il merkezi veya ilçeler itibarıyla belirlenen oranlarda terkin edilir.

Maliye Bakanlığı terkin işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Bu Kanunun yayımı tarihini takip eden aydan başlamak üzere yirmidört ay süreyle, 1 inci madde uyarınca varlıklarının %10'unu kaybetme şartı aranmaksızın terkin uygulanan il merkezi veya ilçelerdeki işyerlerinde fiilen çalışan ücretliler için 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 31 inci maddesi uyarınca tespit edilen özel indirim tutarı dört kat olarak uygulanır.

MADDE 3- 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen depremlerin etkilediği bölgelerde bulunan vergi daireleri mükelleflerine ilişkin olarak vergi dairesi kayıtlarına ulaşılamaması durumunda zamanaşımı hükümleri ile ilgilendirmeksizin, deprem tarihinden önceki dönemlere ait tarh, tebliğ, tahakkuk, tahsil, terkin, alınan teminatların iadesi ve reddiyat işlemlerini yaptırma veya yaptırmama konusunda Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1- 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde meydana gelen depremler sonucu kendilerine prefabrik konut tahsis edilenlerin kullandıkları prefabrik konutlar için tahsis süresince çevre temizlik vergisi ödenmez.

GEÇİCİ MADDE 2- 1. 23 Ekim 2011 tarihi itibarıyla Van ili merkez ve ilçelerinde, yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanların; bu tarihten önce yatırım teşvik belgesi alınmış yatırımlar, vergi, resim ve harç istisnası uygulaması açısından ilgili mevzuatında yazılı olan şartlara bakılmaksızın tamamlanmış kabul edilir.

2. Mükellefiyetleri yukarıda belirtilen yerlerde bulunmamakla birlikte, söz konusu bölgelerde 23.10.2011 tarihinden önce teşvik belgesine bağlanmış yatırımları bulunan mükelleflerin bu yatırımları ile ilgili olarak da (1) numaralı fıkra da yer alan hükümler uygulanır.

3. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.

MADDE 4- Bu Kanunun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.